

TAX/MΕΙΟ ΚΟΤΗΜΟΤΗΛΟΓΗΡΟΥ

Αρ. Αδείας
01-1323

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

«Ίδε ὁ ἄμνός τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»
(Ίωάν. α' 29)

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
"Όργανο ὁμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Ἀθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 59ο - ΤΕΥΧΟΣ 612 ●
● ΜΑΡΤΙΟΣ 2016 ●

● «Ίδε ὁ ἄμνός τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ίωάν. α' 29) ●

Συγχωροῦνται ὅλα;

Ύπάρχουν ἁμαρτίες, πού δέν μπορεῖ νά τίς συγχωρήση ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἐκχύνεται (Ρωμ. ε' 5) ἀπό τό Σταυρό Του; Ναι, ὑπάρχουν! Μά τότε, πῶς ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης λέει, ὅτι «τό αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπό πάσης ἁμαρτίας» (Α' Ἰωάν. α' 7);

Τὴν ἀπάντησι μποροῦμε νά ἐντοπίσουμε στόν ἀμέσως ἐπόμενο στίχο τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἰωάννου: "Όλες τίς καθαρίζει, ὑπό τὴ βασική προϋπόθεσι, ὅτι θά τίς ὁμολογήσουμε, θά τίς παραδεχτοῦμε, θά πονέσουμε γι' αὐτές καί θά τίς προσφέρουμε πρὸς ἐξάλειψι διὰ τῆς μετανοίας: «Ἐάν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστι καί δίκαιος, ἵνα ἀφή τὰς ἁμαρτίας καί καθάριση ἡμᾶς ἀπό πάσης ἀδικίας» (Α' Ἰωάν. α' 9).

Καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος μιλάει γιά ἁμαρτίες, πού ὄχι μόνο δέν συγχωροῦνται, ἀλλά καί δέν ὑπάρχει γι' αὐτές ἐξιλαστική θυσία! Καί, τό ἀκόμα χειρότερο, οἱ ἁμαρτίες αὐτές, ὡς εὐφλεκτες ὕλες, πυρακτώνουν ἀκόμα περισσότερο τὴ φωτιά τῆς αἰωνίου κολάσεως!

Ποιές εἶναι; Οἱ ἐκούσιες ἁμαρτίες. Γιά ν' ἀποσαφηνίσουμε ποιές εἶναι τελικά ἐκούσιες ἁμαρτίες, ἄς παρακολουθήσουμε τόν Παῦλο στήν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολή: «Ἐκουσίως ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τό λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία» (Ἑβρ. ι' 26). Δηλαδή: «Όταν ἐμεῖς ἁμαρτάνουμε ἐκούσια, παρά τό ὅτι ἔχουμε ἀποκτήσει ἐπίγνωσι τῆς ἀληθείας, δέν μᾶς ἀπομένει πιά καμμιά δυνατότητα νά προσφέρουμε θυσία γιά τίς ἁμαρτίες μας!».

● Ἄλλη βαρύτητα ἔχει ἡ ἀκούσια ἁμαρτία, ἐκείνη, πού γίνεται ἐκ συναρπαγῆς καί λόγῳ τοῦ βρώμικου περιβάλλοντος καί ἐξ αἰτίας τῶν πειρασμῶν καί τῶν προκλήσεων, καί ἄλλη ἡ ἐκούσια ἁμαρτία. Ἐκούσια εἶναι:

- Ἐκείνη πού γίνεται ἐκ συστήματος.
- Ἐκείνη, πού ἐπιζητοῦμε πάση θυσία νά τὴν διαπράξουμε.
- Ἐκείνη, πού ἔχει καταστή τὸς ζῶης.

□ Έκείνη, πού τήν δικαιολογούμε.

□ Έκείνη, πού όχι μόνο δέν ντρεπόμαστε, αλλά και καυχόμαστε γι' αυτήν. Όχι μόνο δέν κλαίμε, αλλά και γελάμε!

□ Έκείνη, πού δέν τήν κρύβουμε, αλλά τήν προβάλλουμε και σκανδαλίζουμε άναιδέστατα.

□ Έκείνη, πού τελικά τήν ανάγουμε σέ θεωρία και φιλοσοφία.

□ Έκείνη, πού σιγά-σιγά εξελίσσεται σέ ασέβεια!

● Θά μπορούσαμε νά ποῦμε, ὅτι κάθε άμαρτία εἶναι τρόπον τινά έκούσια, άφοῦ γνωρίζουμε και τό τί εἶναι άμαρτία, και τό ποιές συγκεκριμένες πράξεις και έπιθυμίες λογίζονται ὡς άμαρτίες. Και τό γνωρίζουμε, διότι ὡς χριστιανοί άμαρτάνουμε «μετά τό λαβεῖν τήν έπίγνωσιν τῆς άληθείας». Μᾶς έδωσε ὁ Θεός τή γνώσι και τήν έπίγνωσι τῆς άμαρτίας.

Θεογνωσία - άυτογνωσία

Τό Εὐαγγέλιό Του εἶναι ξεκάθαρο. Δέν άφήνει ασάφειες. Όσοι τό άκοῦνε, ὅσοι τό μελετοῦν, ὅσοι θέλουν ν' άκολουθοῦν τή ζωή τοῦ Χριστοῦ, αυτοί έχουν θεογνωσία, και έπομένως και άυτογνωσία. Άν οἱ χωρίς Χριστό άνθρωποι, «οἱ μή νόμον έχοντες» (Ρωμ. β' 14), έχουν σχετική έπίγνωσι τῆς άμαρτίας, μέ βάσι τόν έμφυτο σέ ὅλους ήθικό νόμο, πολύ περισσότερο έχει ξεκαθαριστή στά μάτια τῶν χριστιανῶν τό τί εἶναι άμαρτία και ποιά λογίζονται άμαρτήματα. Έχουν λεπτότερο κριτήριο: Τήν άποκάλυψι τοῦ Θεοῦ, τό Εὐαγγέλιο.

● Γιά ὅσους δέν δέχονται τόν Χριστό, φυσικά ή σταυρική θυσία Του δέν λειτουργεῖ σωστικά, «εἰς άφεσιν άμαρτιῶν και εἰς ζωήν αιώνιον». Γι' αὐτούς «οὐκέτι περί άμαρτιῶν άπολείπεται θυσία». Όχι διότι ή θυσία τοῦ Χριστοῦ δέν εἶναι πηγή τῆς ίάσεως και τῶν δικῶν τους άμαρτημάτων, αλλά διότι αυτοί άρνοῦνται νά προσέλθουν στήν πηγή, πού άλλωστε εἶναι και ή μοναδική.

● Άλλά και γιά πολλούς λεγόμενους

χριστιανούς «οὐκέτι περί άμαρτιῶν άπολείπεται θυσία». Και γι' αὐτούς όχι διότι ὑπάρχει άμαρτημά τους τόσο δυνατό, πού νά νική τήν άγάπη τοῦ Χριστοῦ και νά μή τό καθαρίξη τό Αἷμά Του, αλλά διότι τό βρώμικο σάκκο τῶν άμαρτημάτων τους δέν θέλουν νά τόν άποθέσουν στά πόδια τοῦ Έσταυρωμένου. Και αὐτό γίνεται μόνο μέ τήν εἰλικρινή μετάνοια, μέ τή συντριβή και τήν έξομολόγησι.

Άπιστία και άμετανοσία

Στίς δυό τελευταῖες περιπτώσεις «έκούσια», και ἄρα άδιόρθωτη, καθιστά τήν άμαρτία ή ή άπιστία στο Χριστό ή ή άμετανοσία. Η μακροθυμία τοῦ Θεοῦ εἶναι πλοῦτος άδαπάνητος. Η άνοχή Του εὐκαιρία γιά ὅλους. Όταν ὁμως καταφρονῆς τόν πλοῦτο τῆς χρηστότητός Του και τήν άνοχή Του και τή μακροθυμία Του, τότε ρίχνεις «άνθρακας» (Ρωμ. ιβ' 20), κάρβουνα στή φωτιά τῆς δικῆς σου κολάσεως. Άγνοεῖς, ὅτι «τό χρηστόν τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε άγει! Κατά δέ τήν σκληρότητά σου και άμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σε αὐτῷ ὀργήν έν ήμέρα ὀργῆς και άποκαλύψεως και δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, ὃς άποδώσει έκάστω κατά τά έργα αὐτοῦ» (Ρωμ. β' 4-6).

● Ο λόγος, λοιπόν, «Οὐκέτι περί άμαρτιῶν άπολείπεται θυσία», δέν σημαίνει, ὅτι άποκλείεται ή μετάνοια!

Υπήρξαν αἱρετικοί στήν άρχαία Έκκλησία, πού ὑποστήριζαν, ὅτι μετά τό βάπτισμα δέν συγχωροῦνται οἱ άμαρτίες, έρμηνεύοντας έσφαλμένα τά χωρία Α' Ιωάν. γ' 6 και ε' 16. Γι' αὐτό και πολλοί κατηχούμενοι, άπό τό φόβο και τήν άγωνία, μήπως και μετά τό βάπτισμα μολύνουν τό λευκό χιτῶνα τῆς ψυχῆς τους, άνέβαλλαν τό βάπτισμα γιά τό τέλος τῆς ζωῆς τους!

Καντηριάζει τούς αἱρετικούς αὐτούς ὁ ιερός Χρυσόστομος, πού λές και ήξεραν πότε θάρθη τό τέλος τῆς ζωῆς τους, άνέβαλλαν τό βάπτισμα, γιά νά εἶναι σί-

γουροι για την καθαρότητά τους! Και τους αποστομώνει και με τό χωρίο της προς Έβραίους, πού μνημονεύσαμε. Λέει ο ιερός Πατήρ: «*Οὐκ εἶπεν, “οὐκέτι ἐστί μετάνοια”, οὐδέ, “οὐκέτι ἐστίν ἄφεσις”, ἀλλά, “θυσία οὐκέτι ἐστίν”*» (Ε.Π.Ε. 25, 80). Μετά φρασις: Δέν εἶπε (ὁ Παῦλος): «Δέν ὑπάρχει πιά μετάνοια». Οὔτε εἶπε: «Δέν ὑπάρχει πιά ἄφεσις». Ἄλλ' εἶπε: «Δέν ὑπάρχει πιά ἄλλη θυσία», δηλαδή, δεύτερος σταυρός δέν ὑπάρχει πιά.

Φουντώνουμε τή φωτιά;

Ἄμαρτωλοί θά εἴμαστε δυστυχῶς μέχρι τέλους τῆς ζωῆς μας. Καί ἀμαρτωλοί καί φιλαμαρτήμονες. Ἄς ἐκτιμούμε ὅμως τό πόσο ζυγίζει μιά ἀμαρτία, τό τί στοίχισε στόν Κύριό μας, πού πόνεσε καί ἔπαθε γι' αὐτή τήν ἀμαρτία, καί τό τί θά στοιχίσει σέ μᾶς αἰώνια, ἂν δέν μετανοήσουμε! Τό τί περιμένει τήν ἀσυνειδησία καί ἀμετανοησία τό τονίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Φοβερά τις ἐκδοχή κρίσεως καί πυρός ζήλος ἐσθθῆιν μέλλοντος τούς ὑπεναντίους» (Έβρ. ι' 27). Δηλαδή: «*Μᾶς ἀπομένει πιά τό φοβερό ἐκεῖνο: Νά περιμένουμε τήν κρίσι καί νά ψάχνουμε γιά τό αἰώνιο πῦρ, πού πρόκειται νά καταφάη τούς ἀντιθέτους*».

• Ἐτοιμάζουμε μόνοι μας τό φούντωμα («ζήλος πυρός») τῆς κολάσεως. Μᾶς ἀγάπησε ὁ Χριστός. Μᾶς φύτευσε στό σῶμα Του, μᾶς ἀγίασε, μᾶς καθάρισε, μᾶς τάισε πνευματικά. Ἄλλ' ἐμεῖς πέρα ἀπό μιά θεωρητική πίστι, καί αὐτή ψυχρή καί χαλαρή, δέν παρουσιάζουμε καρπούς ἀξίους τῆς μετανοίας. Τί ἀπομένει; Νά μᾶς φάη ἡ φωτιά!

□ Καλά θά ἦταν νά μή μιλούσαμε γιά τήν κόλασι, καί ἀκόμα καλύτερα, νά μήν ὑπῆρχε κόλασις! Τό νά ὑπάρχη ὁμως, τό νά τῆς ρίχνουμε μόνοι μας περισσότερες εὐφλεκτες ὕλες καί νά καίγεται «*ἐπταπλασίως*», καί νά παριστάνουμε τούς ἀδιάφορους, αὐτό εἶναι φρικτός στρουθοκαμηλισμός!

□ Εὐγένεια δέν εἶναι νά μή μιλάμε γιά τήν κόλασι. Εὐγένεια καί καλωσύνη εἶναι ν' ἀποφύγουμε πάση θυσία τήν κόλασι γιά τόν ἑαυτό μας καί γιά τούς ἄλλους. Λέει ὁ ιερός Χρυσόστομος:

«*Ἐπειδάν ἡμᾶς ὁ Χριστός φυτεύσει καί τῆς ἀρδείας ἀπολαύσωμεν τῆς πνευματικῆς, εἶτα βίον ἀκαρπον ἐπιδειξώμεθα, πῦρ ἡμᾶς ἀναμένει τό τῆς γεέννης καί φλόξ ἀσβεστος*» (Ε.Π.Ε. 25,78). Μετά φρασις: Ἄφου μᾶς φυτεύσει ὁ Χριστός καί μᾶς ποτίσει πνευματικά καί ἀπολαύσουμε τή ζωή Του, ἂν κατόπιν δείξουμε ζωή ἀκαρπη, μᾶς περιμένει ἡ φωτιά τῆς κολάσεως, ἡ φλόγα πού ποτέ δέν σβῆνει.

• Μᾶς ἀγάπησε καί μᾶς θέλει κοντά Του. Ἄλλ' ἐμεῖς ὄχι ἀπλῶς δέν ἐνεργοῦμε τό καλό, ἀλλά παραδινόμαστε ὀλοκληρωτικά καί ἄνευ ὄρων στά ἀμαρτωλά πάθη.

- Ἡ ἐπιθυμία γίνεται ἀμαρτία.
- Ἡ ἀμαρτία γίνεται ἔξις.
- Ἡ ἔξις γίνεται πάθος.
- Τό πάθος γίνεται ἐξάρτησις.
- Ἡ ἐξάρτησις γίνεται πώρωσις.
- Ἡ πώρωσις φέρνει τή διάρρηξι στίς σχέσεις μας μέ τό Χριστό.

Τί ἀπομένει; Νά ζοῦμε κόλασι πρῖν ἀπό τήν κόλασι! Νά παραδοθοῦμε στό ἀχόρταγο θηρίο. Λέει ὁ ιερός Χρυσόστομος: «*Καθάπερ θηρίον παροξυνόμενον καί σφόδρα χαλεπαῖνον καί ἐξηγριωμένον οὐκ ἂν παύσαιτο, ἕως ἂν λάβοι τινά καί καταφάγοι, οὕτω καί τό πῦρ ἐκεῖνο, καθάπερ τις ὑπό ζήλου κεντούμενος, ὦν ἂν ἐπιλάβηται, οὐκ ἀφήσιν, ἀλλά τρώγει καί διασπᾶ*» (Ε.Π.Ε. 25,82). Μετά φρασις: Ὅπως ἀκριβῶς ἔνα ἐρεθισμένο θηρίο, ὑπερβολικά ἐξαγριωμένο καί μανιασμένο δέν παύει μέχρι νά συλλάβη κάποιον καί νά τόν κατασπαράξη, ἔτσι καί ἡ φωτιά τῆς κολάσεως. Ὅπως ἀκριβῶς κάποιος, πού ὑποκαίεται ἀπό σφοδρή ἐπιθυμία, δέν ἀφήνει νά τοῦ ξεφύγουν ὅσα ἄρπαξε, ἀλλά τά κατατρώει καί τά ξεσχίζει, (ἔτσι κι ἡ φωτιά τῆς κολάσεως)!

• Μέ φωτιά άπειλοῦσε ὁ δήμιος τόν ἅγιο Πολύκαρπο. Ἄλλ' ὁ ἅγιος ζῆλος φούντωνε τόσο πολύ τή φωτιά τῆς προσωπικῆς του πίστεως καί τῆς ἀγάπης του στόν Χριστό, ὥστε δέν φοβήθηκε τή φωτιά τοῦ μαρτυρίου. Ἄλλά καί προειδοποίησε γιά τήν ἄσβεστη φωτιά τῆς κολάσεως γιά ὄσους μέχρι τέλους παραμένουν ἀσεβεῖς: «Πῦρ ἀπειλεῖς τό πρὸς ὄραν καιόμενον καί μετ' ὀλίγον σβεννύμενον; Ἄγνοεῖς δέ τό τῆς μελλούσης κρίσεως καί αἰώνιου κολάσεως τοῖς ἀσεβέσι τηρούμενον πῦρ;» (Μαρτύριο Πολυκάρπου).

Σβήνει ἡ φωτιά;

• Ἐνα δάκρυ μετανοίας ἀρκεῖ νά σβήση ὅλη τή φωτιά τῆς κολάσεως. Ἄς εἶναι αὐτό τό δάκρυ ἡ ἀντιπροσφορά τῆς ὑπάρξεώς μας στό μεγάλη προσφορά τοῦ Σταυροῦ Του! Προσοχή ὁμως, μέχρι τέλους.

• Πολλές φορές χαλαρώνεται ὁ ἄγwnας. Ἄς καί ξεφλήσαμε! Καί ξεχνᾶμε, ὅτι ἀκόμα τρέχουμε. Στό τέρμα δέν φτάσαμε. Καί τό πρόβλημα εἶναι, τί μᾶς περιμένει στό τέρμα! Ἡ ἀπώλεια ἢ ἡ περιποίηση; Δέν εἴμαστε γιά τό πρῶτο, εἴμαστε γιά τό δεύτερο.

• Μετά τήν ποίησι ἔρχεται ἡ περιποίησης! Ὁ Χριστός περιποιήθηκε τήν ἐκκλησία (Πράξ. κ' 28), πού συναποτελεῖται ἀπό τίς ψυχές ὄλων. Κυριολεκτικά τήν περιποιήθηκε. Τήν ἀγόρασε (Α' Κορ. στ' 20. ζ' 23. Γαλ. γ' 13. ἰδέ καί Α' Θεσ. ε' 9). Τήν ἔπλυνε (Ἐφεσ. ε' 26). Τήν πῆρε γιά δική Του νύμφη. Καί τῆς ἔδωσε προῖκα τό παλάτι τῆς ἐπουράνιας βασιλείας Του.

Αὐτή τήν ψυχή θά τήν ἀφήσουμε ἐμεῖς ἀ περιποίητη; Ἄς ἀκούσουμε, πῶς ὁ ἀπόστολος Παῦλος θέλει νά μᾶς εὐαισθητοποιήση στό σοβαρότερο ζήτημα τῆς ὑπάρξεώς μας: «Ἡμεῖς δέ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλά πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς» (Ἐβρ. ι' 39).

Χριστέ Ἰησοῦ! Σύ γιά νά μὴ χαθοῦμε,

κατέβηκες ἀπό τόν οὐρανό. Γιά νά ξεσκλαβώσης τήν ψυχή μας πλήρωσες τά λύτρα, τό πανάγιο Αἷμα Σου. Γιά νά μᾶς περιποιηθῆς ἐτοίμασες τή δεξιῶσι τῆς αἰώνιας Βασιλείας Σου.

Συγχώρεσέ μας γιατί περιποιούμαστε τό σῶμα, φροντίζουμε γιά τίς σωματικές μας ἀνέσεις, καί ἀφήνουμε ἀφρόντιστη τήν ψυχή μας. Χάρισέ μας τή δύναμι νά συνέλθουμε. Καί νά μεριμνήσουμε γιά τά «καλά καί συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν»!

Ἄρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκης

Ὅμιλιες π. Δανιήλ Ἀεράκη σέ DVD (mp3) κατὰ θέματα

- Ἀγάπν..... ὁμιλίες 25
- Ἄγιον Πνεῦμα..... ὁμιλίες 8
- Ἀνάστασις..... ὁμιλίες 40
- Ἀποκάλυψις Ἰωάννου... ὁμιλίες 6
- Γυναῖκα..... ὁμιλίες 11
- Ἑβραῖους (πρός) ὁμιλίες 48
- Ἐκκλησία..... ὁμιλίες 13
- Ἐλεημοσύνη..... ὁμιλίες 10
- Θεία Κοινωνία..... ὁμιλίες 5
- Λόγος Θεοῦ ὁμιλίες 15
- Μετάνοια ὁμιλίες 11
- Νηστεία ὁμιλίες 9
- Ὁρθοδοξία ὁμιλίες 16
- Παιδιά..... ὁμιλίες 10
- Παναγία ὁμιλίες 10
- Πάτερ ἡμῶν ὁμιλίες 6
- Παῦλος ὁμιλίες 14
- Πέτρος ὁμιλίες 6
- Σταυρός ὁμιλίες 13
- Τίτον-Φιλήμονα (πρός) .. ὁμιλίες 21
- Χριστιανός ὁμιλίες 15
- Χριστός ὁμιλίες 13

Τηλ.: 2103212713, 2109765440.

Κάθε DVD (mp3) ευρώ 6.

Θεολογικά

Τό σῶμα καί ἡ καῦσις τῶν νεκρῶν

Οἱ χριστιανοί δέν ἔχουμε σῶμα, εἵμαστε σῶμα. Τό σῶμα ἀποτελεῖ τήν ἔκφραση τῆς «κράσεως καί μίξεως» τῆς ψυχοσωματικῆς καί εἶναι μέγα παράδοξο, πῶς αὐτό τό κράμα ἐπαναδιασπᾶται στά ἐξ ὧν συνετέθη, διά τοῦ θαυάτου! Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί τό θέλημα Του ἔπλασε τόν ἄνθρωπο ὄχι ἄγγελο (καθαρό πνεῦμα), οὔτε ζῶο (καθαρή ὕλη), ἀλλά μιά ἀδιαίρετη καί ἀδιάσπαστη προσωπική ἐνότητα ψυχῆς καί σώματος, ἕνα «ἔνσαρκο πνεῦμα», ἢ μᾶλλον μιά «ἔμψυχη σάρκα».

Κατά τήν διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ, ὀλόκληρος ὁ ἄνθρωπος, ψυχή καί σῶμα, πρέπει νά ὑψωθῆ ἀπό τήν Θεία Χάρη καί νά «πνευματοποιηθεῖ», δηλαδή νά γεμίσει μέ Ἅγιο Πνεῦμα.

Ὁ Χριστός, πού ἔγινε σάρκα γιά μᾶς, Αὐτός μᾶς δίδαξε, ὅτι δέν πρέπει νά καταστρέφουμε ἢ νά περιφρονούμε τά σώματά μας, ἀλλά ἀντίθετα, ὅτι πρέπει νά τά ἐξαγιαζόμαστε, ὅπως ἐξαγιαζόμαστε καί τίς ψυχές μας.

Ὁ ἀπόστ. Παῦλος δίδαξε, ὅτι οἱ χριστιανοί δέν ἐπιθυμοῦν τήν «ἀπέκδυσιν» τοῦ σώματος, ἀλλά τήν «ἐπένδυσιν» του μέ τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ, ὥστε «νά καταποθεῖ τό θνητόν ὑπό τῆς ζωῆς» (Β' Κορ. ε' 4). Βλέπουν τό σῶμα τους μέ τήν γαλήνη τῆς χαρᾶς τοῦ μέσου ἐπικοινωνίας.

Μέ τό σῶμα προσεύχονται. Μέ τό σῶμα ἀσπάζονται. Μέ τό σῶμα κοινοῦν. Μέ τό σῶμα, καί στό σῶμα, δέχονται τήν ἁγιαστική χάρη τῶν Μυστηρίων. Δέν μποροῦν νά ἐννοήσουν τόν ἑαυτό τους χωρίς τό σῶμα. Καί ἡ ψυχή τους χωρίς τό σῶμα εἶναι γυμνή, ὅπως τό σῶμα χωρίς τήν ψυχή εἶναι νεκρό. Ἄφοῦ ἀλλωστε, τό «συναμφότερον ἄνθρωπος»!

Καί βέβαια οἱ χριστιανοί εἶναι γεμάτοι χαρά ἀπό τήν ὑπόσχεση τοῦ ἀγαπημένου τους Κυρίου, τοῦ Χριστοῦ,

προσδοκώντας τήν Ἀνάσταση τῶν σωμάτων τους (... ὄχι τῶν ψυχῶν τους!!!), προκειμένου νά μποροῦν νά Τόν ἐναγκαλισθοῦν: Αὐτόν τόν Ἐλεήμονα Πατέρα, πού θά ἔρθει νά τοὺς ἐναγκαλισθεῖ πρῶτος «ἐπιπίπτων» ἐπί τόν τράχηλό τους καί καταφιλώντας τους (Λουκ. ιε' 20).

Τό σῶμα οἱ χριστιανοί δέν τό ἀπορρίπτουν, οὔτε τό θεωροῦν πηγῆ καί ἐστία ἁμαρτιῶν, ἀλλά ἐξίσου δέν τό θεωροῦν μηχανικό φετίχ γιά «παραγωγή» ἡδονῆς! Εἶναι ἀπαξίωση τοῦ σώματος ἡ «δαιμονοποίηση» καί ἡ ἀπόρριψή του, ὡς πηγῆ ἁμαρτιῶν, ἀλλά εἶναι ἐξίσου ἀπαξίωση ἡ εἰδωλολατρική του «προσκύνηση» καί ἡ ἀξιολόγησή του ὡς πράγματος μέ μόνη ποιότητα τήν βιολογική του σκευή (στήν ὁποία καί ἐξαντλεῖται) κατατασσόμενο ἔτσι στήν κατάσταση τοῦ ρούχου... χρήσιμου ὅσο μᾶς ζεσταίνει! Στή συνέχεια μποροῦμε νά τό «πετάξουμε», νά τό «κάψουμε», νά τό ἀποσυνθέσουμε μέ ὅ,τι τρόπο θέλουμε καί μποροῦμε...!

Ἄκριβῶς ἐδῶ διαφοροποιοῦνται τά πράγματα.

Οἱ χριστιανοί δέν προσδιορίζουν τήν ἀξία τοῦ σώματός τους, σχετίζοντάς τήν μέ τό εἶδος τοῦ τρόπου ἀποσύνθεσής του. Οἱ χριστιανοί ἔχουν τό σῶμα καί προσπαθοῦν νά τό κάνουν κατοικητήριο τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ... Γιά τοὺς χριστιανούς ἡ κατάληξη τοῦ σώματος καί ὁ τρόπος, δέν προσδιορίζουν τήν πίστη καί τίς ἀντιλήψεις τους.

α. Αὐτόν πού δέν εἶναι χριστιανός, δέν τόν ἀπασχολεῖ ὁ τρόπος τῆς μετά

Τόμοι τοῦ «Βαπτιστοῦ»

Κυκλοφόρησε ὁ τόμος τοῦ «Βαπτιστοῦ» τοῦ 2015. Δεμένος. Τιμᾶται 12 εὐρώ.

Διατίθενται μέ τήν ἴδια τιμῆ τόμοι καί προηγούμενων ἐτῶν.

Τηλέφ.: 2103212713 καί 2109765440.

θάνατον ἀποσύνθεσης τοῦ σώματός του. Ἄφου τό σῶμα τό θεωρεῖ ἄχρηστο ὑπόλοιπο μᾶς ἐξαντλημένης (καί χωρίς μέλλον) ζωῆς.

Κάποτε πρέπει νά ξαναβροῦμε τήν θεολογία μας καί νά διδάξουμε σωστά, ὅτι ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἐναντιώνεται μόνο στό ἀσυνάρτητο, μπερδεμένο, παθιασμένο καί σακατεμένο «ἐγώ» μας, καί φυσικά πολύ περισσότερο στό τυραννικό «ὑπέρ-ἐγώ» μας, πού εἶναι ὁ κρυφός θεός μας, πού ὑπερασπίζεται ζηλότυπα τόν... θρόνο του, ἐναντία στήν ἔλευση μέσα μας τοῦ Χριστοῦ! Ὁ Θεός μᾶς ἐπλασε λογικούς καί ἐλεύθερους, γιά νά μπορέσουμε νά αὐξήσουμε τήν ἐλευθερία μας καί τήν ἀγάπη μας, σέ ἀπίστευτη ἀπλωσιά, καί νά φτάσουμε σέ ἀνήκουστη μέχρι τώρα θεωρία τῆς ἀλήθειας, πού εἶναι ὁ Ἰδιος.

β. Αὐτός πού εἶναι χριστιανός, δέν γίνεται καί δέν πρέπει νά “κολλήσει” στόν τρόπο πού θά ἀποσυντεθεῖ τό σῶμα του, ἀφου ἡ ἐλπίδα καί ἡ χαρά τῆς προσδοκίας τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἁγαπημένου, πού δέν θά ἀφήσει (ἀπό ἀγάπη) στήν ἀνυπαρξία τόν ἄνθρωπο, δέν ἔχει τεχνικά ἐμπόδια καί δυσκολίες.

Ἡ Ἀνάσταση εἶναι ἀναδημιουργία, δέν εἶναι ἐπανασυγκόλληση!!! Ὁ Χριστός δέν χρειάζεται τό ὑλικό μας πλαίσιο γιά νά μπορέσει... νά κάνει κάτι!

Δέν χρειάζεται νά πιστέψουμε, ὅτι τό ἴδιο ἀκριβῶς σῶμα ἀποκαθίσταται μέ τήν Ἀνάσταση! Κάτι τέτοιο εἶναι ἀντίθετο στήν κοινή λογική, στήν ἐπιστήμη, στήν ἴδια τήν Ἁγία Γραφή. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος υἱοθετεῖ μιά διαφορετική ὀπτική. Εἶναι ἄβολο νά ἐπιχειρηματολογεῖ κανεὶς γιά ἓνα τόσο παιδαριῶδες θέμα.

Ποιός ἄραγε θά εὐχόταν, τό ὑλικό του σῶμα, πού εἶχε ὑποστῆί τόσους καί τόσους θανάτους ἀπό τή γέννησή μας, πού δέν ἔχει παραμείνει οὔτε μιά ὥρα ἀναλλοίωτο καί ἀποτελούμενο ἀπό τήν ἴδια ὕλη καί τοῦ ὁποίου ἡ λειτουργία βασιζέται στήν συνεχῆ μεταβολή, ποιός θά εὐχόταν νά παραμείνει ἀπαράλλακτο ὅπως θά εἶναι στή στιγμή τοῦ θανάτου

καί νά “κλειδώσει” ἡ εὐτελής ταυτότητα τῶν γηρατειῶν του γιά μιά αἰωνιότητα;!!!

Τό ὑλικό σῶμα κάθε ἀνθρώπου στήν Ἀνάσταση θά εἶναι τό παλαιό ρούχο, πού βγάζει κάποιος ἀπό πάνω του τήν νύχτα, προκειμένου τό πρωῖ νά ντυθεῖ ἓνα καθαρό, καινούργιο καί καλύτερο (Α΄ Κορ. ιε΄ 53-54).

Στήν πράξη μέχρι τώρα ἡ Ἐκκλησία ἔθαπτε καί θάπτει τοὺς νεκρούς χριστιανούς. Αὐτή ἡ συνήθεια ἔχει ἐπικρατήσει. Ἡ Ἐκκλησία ὅμως ἔθαπτε τοὺς νεκρούς τῆς γύρω στοὺς ναοὺς, διδάσκοντας ὅτι ἐντὸς τοῦ ναοῦ συγκεντρώνονται οἱ βιολογικά ζωντανοὶ χριστιανοί, καί ἔξω ἀπὸ τοὺς τοίχους τοῦ ναοῦ ἀποτίθενται οἱ βιολογικά πεθαμένοι. Οἱ κεκοιμημένοι. “Ὅλοι πάντως γύρω ἀπὸ τό θυσιαστήριο - τράπεζα τοῦ Πατέρα τους.

... Μέχρι πρό τινος οἱ χριστιανοί, ἀπευθυνόμενοι στοὺς κληρικούς, ἔλεγαν: “Πές μου, πάτερ, τί νά κάνω...;”. Τώρα πλέον ἡ ἐρώτηση διατυπώνεται: “Γιατί, πάτερ, νά κάνω...;”, καί ἀπὸ χριστιανούς ἀκόμα, πού θεωρητικά θά ἔπρεπε νά ξέρον τήν θεολογία τῆς Ἐκκλησίας τους καί νά τρέφονται ἀπὸ αὐτήν. Ἡ ὀδυνηρὴ πραγματικότητα ὅμως εἶναι, ὅτι οἱ χριστιανοί οὔτε ξέρον οὔτε μποροῦν νά “δώσουν λόγον περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος” (Α΄ Πέτρ. γ΄ 15).

... Ἡ ταφή εἶναι παράδοση, ὄχι ἐπικύρωση τῆς πίστεως στήν Ἀνάσταση! Τό πόσο κάποιος ἀγαπᾷ τόν Χριστό καί πιστεῖ σ’ Αὐτόν, πρέπει νά εἶναι γιά μᾶς τό θέμα!...

Εἶναι εὐνόητο, ὅτι δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει ἀγάπη χωρίς ἐλευθερία. Μιά ἀγάπη, πού δέν εἶναι ἐλεύθερη, δέν εἶναι καθόλου ἀγάπη. Σ’ ἓνα κόσμο, σάν τόν σημερινό, ἡ Ἐκκλησία πρέπει νά “χορτάσει” τὰ παιδιά τῆς μέ τήν σωστή Θεολογία τοῦ σώματος καί μέ τήν ἐλευθερία, πού εἶναι συνυφασμένη μέ τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ...

Ἄρχιμ. Θεοδόσιος Μαρτζοῦχος
Πρέβεζα

Ἐκκλησιαστικά

Ἀπό τό ἔργο ἑνός Ἀρχιεπισκόπου

Σέ συνέντευξι, πού παραχώρησε στή δημοσιογράφο κ. Κάτια Τσιμπλάκη, στό CNN Greece, ὁ **Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος** μίλησε γιά τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας, πού ξεκίνησε ἀπό ἐρείπια. Στή συνέχεια ξεδιπλωσε μερικές προσωπικές του πτυχές.

● Γιά τήν ἀνοικοδόμησι ἀπό τίς στάχτες τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας εἶπε μεταξύ ἄλλων:

Ἀναδιοργανώθηκαν περίπου 480 ὀρθόδοξες ἐνορίες. Ἀνεγέρθηκαν ἐκ θεμελίων 150 ναοί. Ἀναστηλώθηκαν 60 μοναστήρια καί ἐκκλησίες. Ἐπίσης ἔχουν ἐπισκευασθῆ περισσότερα ἀπό 160 πολιτιστικά μνημεῖα καί ναοί. Ἔχουν οἰκοδομηθεῖ, ἀγορασθεῖ καί ἀνακαινισθεῖ περισσότερα ἀπό 70 κτήρια, τά ὁποῖα στεγάζουν νηπιαγωγεία, σχολεῖα, νεανικά κέντρα, κέντρα ὑγείας, μητροπολιτικές ἔδρες, ξενῶνες, ἐργαστήρια, συσσίτια γιά τοὺς πτωχοὺς. Συνολικά ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία πρόσθεσε στό οἰκοδομικό δυναμικό τῆς περίπου 450 κτίρια.

Ἐπίσης μεγάλη ἢ προσφορά τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας στόν τομέα τῆς ὑγείας, μέ τήν ἴδρυσι ὑπερσύγχρονων νοσοκομείων καί κλινικῶν.

● Μέ τρόπο ἐξομολογητικό, θά λέγαμε, μιλάει γιά τίς δυσκολίες του:

Αὐτή εἶναι ἡ ὁμορφιά τῆς ζωῆς, νά ξέρεις, ὅτι ἀντιμετωπίζεις τό τέλος καί νά λές: “Θεέ μου, ἡ ζωή μου εἶναι στά χέρια Σου”.

...Πολλές φορές σάν νά ἤμουν σέ μία χαράδρα καί κατόπιν ὁ Θεός ἔδειχνε ἕνα μονοπάτι καί ἀνεβαίναμε πάλι σέ ἕνα ξέφωτο. Δοξάζω τό Θεό γι’ αὐτό. Αὐτό τό ὁποῖο μέ στήριξε εἶναι ἡ αἴσθησι, ὅτι δέν ἔκανα κάτι γιά τόν ἑαυτό μου, ἀλλά εἶχα μία ἀποστολή. Πήγαυα ἀπλά καί μέ ὅλη μου τήν καρδιά προσευχόμουν. Καί πρέπει νά πῶ, ὅτι ἔχω δεῖ πολλά τέτοια θαύματα στή ζωή μου, ὄχι ἀπό αὐτά πού περιγράφονται γιά νά κάνουν ἐντύπωσι, ἀλλά ἀπό

αὐτά, πού ἴσουν σέ πλήρη ἀδυναμία καί στό τέλος ξαναγυρίζεις πάλι.

Ἄλλοίμονο στοὺς ἀνθρώπους, πού δέν ἔχουν ποιέσει. Μόνο ὁ πόνος μᾶς κάνει νά καταλαβαῖνουμε τοὺς ἄλλους καί νά εἴμαστε πιό ὄριμοι. Νά μὴν ἀνησυχοῦμε γιά τόν πόνο. Μᾶς κάνει πιό ὄριμους.

Ἦδη τόν προηγούμενο χρόνο ἀπό τό Πάσχα μέχρι τό καλοκαίρι δέν μπορούσα νά σταθῶ. Εἶχα ἕνα πρόβλημα μέ μιά κήλη στή σπονδυλική στήλη.

Στή ζωή τήν ἀνθρώπινη δέν πηγαινουν ὅλα ὁμαλά. Ἡ πορεία μας δέν εἶναι σάν ἕνα βουνό, ὅπως τό Κιλιμάντζαρο, πού πηγαινει πάνω. Εἶναι σάν τά δικά μας βουνά, σάν τόν Παρνασσό, πού ἔχει χαράδρες, κορφές, ξέφωτα. Αὐτή εἶναι ἡ ζωή μας καί αὐτή εἶναι ἡ ὁμορφιά. Νά ξέρι κανεῖς, ὅτι κάθε μέρα ἀντιμετωπίζεις τό τέλος καί νά λές: “Θεέ μου, στά χέρια Σου εἶμαι”.

Οἱ μεγαλύτερες δυσκολίες εἶναι ἀπό τό περιβάλλον σου. Μπορεῖ νά σέ ὀδηγήσουν σέ κάμψη, σέ ἀπογοήτευσή. Ἀπό ἐκεῖ, πού περιμένεις μιά βοήθεια, δέν ἔρχεται ἔρχεται τό ἀντίθετο. Ἦ ἀπό ἐκεῖ πού ἔχεις βοηθήσει ἔρχεται ἡ ἀγνωμοσύνη. Ὅλα αὐτά κουράζουν. Ἀλλά ὅλα αὐτά ὠριμάζουν τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ ἐλευθερία ἀπό τήν πικρία, τήν ἀγανάκτησι καί τό παράπονο, εἶναι ἀπό τίς πολὺ οὐσιαστικές μορφές ἐλευθερίας.

Πρέπει νά εἴμαστε ἐλεύθεροι καί στήν ἀπαίτησι εὐγνωμοσύνης. Νά προσφέρουμε τήν εὐχαριστία μας, ἀλλά νά μὴν ἔχουμε τήν ἀπαίτησι νά μᾶς δύνουν εὐγνωμοσύνη. Νά μὴν φανταζόμαστε, ὅτι ἀπό παντοῦ θά ἔχουμε κοινή ἀποδοχή.

Υπάρχουν ἀνθρωποι, πού μᾶς παρεξηγοῦν. Σχολιάζουν δυσμενῶς, καί αὐτό μᾶς πικραίνει.

Ἡ Ἐκκλησία δέν πρέπει νά περιορίζεται μόνο σέ κριτική γιά τοὺς ἄλλους. Πρέπει νά φέρι ἕνα μήνυμα ἐλπίδας. Υπάρχει ἐλπίδα. Δέν τέλειωσε ἡ ἱστορία μέ τίς δυσκολίες μας.

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Ἡ ἱερουργία τοῦ κηρύγματος

Τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου ἦταν γιά τόν Παῦλο τό πρῶτο ἔργο. Ἐπιπλέον αὐτό εἶναι καί τό **ἀναγκαιότερο** μέσα στήν Ἐκκλησία καί τό **δυσκολότερο**. Ἡ τελετουργία, ἀπό πλευρᾶς ἀνθρώπινου κόπου, εἶναι πολύ εὐκολότερη ἀπό τό κήρυγμα. Τό κήρυγμα ἀπαιτεῖ κόπο πολύ, καί ὡς προετοιμασία, καί ὡς προσφορά, καί ὡς διάδοσις καί ὡς ἀντιμετώπισις ποικίλων κινδύνων. Σήμερα ἰδίως τό κήρυγμα ζητάει **σύγχρονο τρόπο** προσφορᾶς, νά μαγνητίσει τήν προσοχή τῶν ἀνθρώπων. Τό σερβίτιο μπορεῖ νά ἀλλάξει, ἀλλά τό φαγητό εἶναι τό ἴδιο. Τό εὐαγγελικό μήνυμα, πού κηρύττεται, εἶναι τό ἴδιο, ὁ ἀπαραχάρακτος αἰώνιος λόγος τοῦ Χριστοῦ, ὁ λόγος τῆς σωτηρίας, ὁ λόγος «περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος» (Α΄ Πέτρ. γ΄ 15). Ὁ τρόπος **σερβιρίσματος** τῆς ἴδιας πάντοτε οὐράνιας τροφῆς, αὐτός εἶναι πού διαφέρει. Καί κατά τοῦτο τό κήρυγμα «ἐσυγχρονίζεται».

- Δέν ξεφεύγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀπό τήν **εἰδική ἀποστολή**, γιά τήν ὁποία τόν κάλεσε ὁ Κύριος. Δέν μέ ἔστειλε, λέει, ὁ Κύριος «βαπτίζειν, ἀλλ’ εὐαγγελίζεσθαι» (Α΄ Κορ. α΄ 17). Ἐξομολογεῖται πῶς χαράσεται ἡ θέσις τοῦ Παύλου γιά τό μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου: «Ἐάν εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστι μοι καύχημα· **ἀνάγκη** γάρ μοι ἐπίκειται· **οὐαὶ** δέ μοι ἔστιν **ἐάν μή εὐαγγελίζωμαι**» (Α΄ Κορ. θ΄ 16).

- Δέν εἶχε χαρά, πού κήρυττε; Ἀσφαλῶς ὁποῖος χρησιμοποιεῖ τό χάρισμα, πού τοῦ ἐμπιστευθήκε ὁ Θεός, ἔχει **χαρά**. Γιά τόν Παῦλο τό κήρυγμα δέν ἦταν τό μόνο **χάρισμα**. Στήν ἀγιασμένη του πορεία διακρίνουμε, ὅτι ἦταν προικισμένος μέ πολλά χαρίσματα. Ἀλλ’ εἰδικά ζῆ καί **χαίρεται** τό χάρισμα τοῦ **κηρύγματος**.

Τό κήρυγμα εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ Παύλου. Ὅπως ἀπόλυτη **ἀνάγκη** γιά τή φυσική ζωὴ εἶναι νά χτυπᾶ ἡ καρδιά, ἔτσι γιά τήν πνευματική ζωὴ τοῦ Παύλου ἦταν ἀνάγκη τό κήρυγμα. Δέν μποροῦσε νά ζήσει χωρὶς κήρυγμα. Κάθε χτύπος τῆς ἀγίας καρδιάς του ἦταν καί μία **λαχτάρα κηρύγματος**.

Ὅχι μόνο γιά τή ζωὴ τοῦ Παύλου, ἀλλά καί γιά τή **ζωὴ ὅλης τῆς Ἐκκλησίας** τό ἀναγκαιότερο ἔργο εἶναι τό κήρυγμα. Ἡ καρδιά τῆς Ἐκκλησίας χτυπᾶ στόν **ἄμβωνα**. Καί ὁ ἀνεφοδιασμός τῆς καρδιάς γίνεται στήν **ἀγία Τράπεζα**. Λόγος καί Αἷμα! Αὐτά ζωοποιοῦν τοὺς πιστοὺς. Τό κήρυγμα καί ἡ θεία Κοινωνία.

- Ἐκκλησία χωρὶς κήρυγμα εἶναι Ἐκκλησία... «ἀπίστων»! Ἐξομολογεῖται πῶς ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; Πῶς δέ πιστεύουσιν οὐ οὐκ ἤκουσαν; Πῶς δέ κηρύξουσιν ἐάν μή ἀποσταλώσι; Καθὼς γέγραπται: Ὡς ὠραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθά. Ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοή διὰ ῥήματος Θεοῦ».

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος θεωρεῖ τό κήρυγμα ἔργο ἰσάγγελο. Λέει: «*Τί τοῦ κηρύξαι ἴσον; Τοῦτο γάρ καί πρὸς τοὺς ἀγγέλους αὐτοὺς ἀμιλλᾶσθαι ποιεῖ· ἀλλ’ ὁμοῦς ἐπειδὴ τό μὲν ἐπίταγμα ἔστι καὶ ὀφειλή, τό δὲ προαιρέσεως φιλοτιμία, κατά τοῦτο ἐκείνου πλέον*» (Ε.Π.Ε. 18α,16). **Μετὰ φρασῆς**: Τί εἶναι ἰσάξιο πρὸς τό κήρυγμα; Ἀφοῦ τό κήρυγμα μᾶς ἀξιώνει νά συναγωνιζώμαστε ἀκόμα καί μέ τοὺς ἀγγέλους. Ἐπειδὴ ὁμοῦς τό μὲν ἄγγελμα εἶναι προσταγή καί χρέος, ἐνῶ τό κήρυγμα ἐλεύθερη ἐπιλογή, κατά τοῦτο αὐτό εἶναι περισσότερο ἐκείνου.

- Γιά τόν Παῦλο τό κήρυγμα εἶναι καί **χάρισμα** καί **χρέωσις**. Χρεώθηκε ἀπό τόν

Θεό τό **ὄπλο**, πού λέγεται «κήρυγμα». Ἀλλοίμονο στό μαχητή, πού ἐγκαταλείπει τό ὄπλο τήν ὥρα τῆς μάχης καί ἀσχολεῖται μέ δευτερεύοντα πράγματα!

- Τό κήρυγμα εἶναι τό ἀναγκαϊότερο καί ἀποτελεσματικώτερο χάρισμα στήν Ἐκκλησία. Καί κατά τή **χειροτονία** ἡ Ἐκκλησία ζητᾷ αὐτή τήν «παράδοσι». Παραδίδει τή σκυτάλη τοῦ λόγου ἀπό πρεσβύτερο σέ πρεσβύτερο, ἀπό γεννά σέ γεννά. Ἡ παραινεῖς πρὸς τοὺς νεωτέρους, πού θέλουν νά διακονήσουν στό χωρὸ τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ὁ λόγος τοῦ ἀποστόλου Παύλου πρὸς τόν Τιμόθεο: «Κήρυξον τόν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγξον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καί διδαχῇ... Κακοπάθησον, ἔργον ποιήσον **εὐαγγελιστοῦ**» (Β΄ Τιμ. δ΄ 2-4).

- Ἀλλοίμονο, ἂν ἡ λειτουργικὴ τουλάχιστον ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας στερηθῇ τοῦ κηρύγματος! Τό «**οὐαί**» ἀπευθύνεται ὄχι μόνο στόν Παῦλο, ἀλλά καί σέ κάθε διάκονο τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας, σέ κάθε ἱεροουργό (Ρωμ. ιε΄ 16).

Ἀσφαλῶς ὁ Παῦλος εἶχε τό χάρισμα τοῦ κηρύγματος πλουσιώτερο, ἀφοῦ ὁ Θεός τόν ἔστειλε νά κηρύξη «ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τόν οὐρανόν» (Κολοσ. α΄ 23). Ἀλλά καί κάθε διάκονος τῆς Ἐκκλησίας ὀφείλει νά αισθάνεται τήν ἀνάγκη νά ξεχρεώσῃ τό χρέος. Ἔχει **χρέος** νά κηρύττῃ.

- Νά κηρύττῃ ἀπλᾶ καί πειστικά.
- Νά κηρύττῃ ζωντανά καί πνευματικά.
- Νά κηρύττῃ «ὀρθοτομῶν τόν λόγον τῆς ἀληθείας» (Β΄ Τιμ. β΄ 15).

Ἀλλοίμονο στόν κόσμο, πού δέν ἀκούει τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου! Ὅταν δέν σπέρνεται ὁ λόγος τῆς **ἀγάπης**, θά σπέρνεται ὁ λόγος τοῦ **μίσους** καί τῆς μισαλλοδοξίας, ὅπως εἶναι ὁ λόγος ἀνθρωπίνων θρησκείων ἢ ὁ λόγος ἀπίστων.

Ἄν εἶχαμε ὑπακούσει στήν προσταγή τοῦ Κυρίου, «κηρύξατε τό εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει» (Μάρκ. ιστ΄ 15), θά εἶχε παντοῦ ἐξαπλωθῇ τό Εὐαγγέλιο. Ὁ κόσμος δέν θά ἦταν ἀλληλοσπαρασσομένη «ζοιήγλα». Θά ἦταν ἡ «**ἐν Χριστῷ ἀδελφότητα**».

- «Οὐαί τοῖς χριστιανοῖς», πού δέν εὐαγγελίζονται. Ὅποιος δέν ἔχει τόν πόθο νά εὐαγγελίζεται, ἄς διερωτηθῇ, μήπως ὁ ἴδιος δέν ἔχει ἀκόμα εὐαγγελισθῇ, ἢ μήπως δέν ἔχει ἐνστερνωθῇ τήν ἀγάπη. Πῶς μορεῖς νά κατέχῃς τό **φῶς** μόνο γιά τόν ἑαυτό σου, καί δέν αισθάνεσαι τήν ἀνάγκη νά τό δώσης καί σέ ἄλλους;

- Μέ χαρά τελοῦσε τό ἔργο τοῦ κηρύγματος ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ἦταν **ἐπιστρατευμένος** ἀπό τόν Θεό. Τό ἔργο τοῦ κηρύγματος, ὅπου ὠρίστηκε διάκονος, ἦταν τοῦ Θεοῦ. Δέν ἦταν δικό του.

- Δέν εἶναι δικό μας ἔργο τό κήρυγμα. Γίνεται δικό μας. Οὐσιαστικά πρόκειται γιά **ἀνάθεσι ἔργου**, πού ἀνήκει σέ ἄλλον. Ὁ κήρυκας τοῦ Χριστοῦ εἶναι «**οἰκονόμος**». Καθῆκον τοῦ οἰκονόμου εἶναι:

- Νά φανῇ «φρόνιμος», συνετός (Λουκ. ιβ΄ 42), ἄξιος ἐμπιστοσύνης.
- Νά εἶναι ἀκατηγόρητος, «ἀνέγκλητος» (Τίτ. α΄ 7).
- Νά δέχεται τό ἔργο του ὡς «οἰκονομίαν τῆς χάριτος» (Ἐφεσ. γ΄ 2), ὅτι, δηλαδή, μέσα στό σχέδιο τῆς **θείας οἰκονομίας** καί συγκαταβάσεως βρῖσκεται καί ἡ δική του ἀποστολή καί διακονία, ὅτι τοῦ δόθηκε τό χάρισμα, ὄχι διότι εἶναι ἄξιος, ἀλλά διότι τόν διάλεξε ὁ Θεός.

Ὁ κήρυκας τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι **δοῦλος** Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὅσα πράττει, ὀφείλει νά τά πράττῃ. Δέν ἔχει μεγάλη ἰδέα γιά τό ἔργο του.

- Ὅλα γίνονται μέ τή χάρι τοῦ Θεοῦ.
- Ὅλα γίνονται γιά τή δόξα τοῦ Θεοῦ.

Γνωριμία με τὸν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ὁ σκόλοπας τοῦ Παύλου

Β' Κορ. ιβ' 7

Σέ ὅλα ὑπερβολή (στ. 7)

Υπερβολή! Μὲ τί λέξι αὐτή θά χαρακτηρίζαμε ὅλα τὰ στάδια τῆς ζωῆς τοῦ Παύλου. Ἐφαιστειώδης καρδιά! Ὅσα ζοῦσε, τὰ ζοῦσε ἔντονα, ἔμπονα, ὑπερβολικά. Καί ἡ χωρὶς Χριστό καί ἡ μετὰ Χριστό, ἦ μάλλον, μέ τό Χριστό ζωή του, ἔχουν πληθωρικό δόσιμο.

- Καί ὅταν δίωκε τὴν ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ὡς φανατικός Ἰουδαῖος, ἦταν ὑπερβολικός. Πέρα γιὰ πέρα δοσμένος στό ἔργο, πού εἶχε ἀναλάβει: «Καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καί ἐπόρθουν αὐτήν» (Γαλ. α' 13).

- Καί ὅταν ἐπιστρατεύτηκε μέ τό ἔκτακτο προσκλητήριο τοῦ οὐρανοῦ, μέσα του δέχτηκε ὑπερβολική τή δύναμι τοῦ Θεοῦ. «Ἔχομεν τόν θησαυρόν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολή τῆς δυνάμεως ἡ τοῦ Θεοῦ καί μὴ ἐξ ἡμῶν» (Β' Κορ. δ' 7. Ἰδέ καί Ἐφεσ. α' 19).

- Καί ὅταν τόν ἐπισκέπτονταν οἱ θλίψεις καί οἱ δοκιμασίες, ὁ πυρετός τοῦ πόνου ἦταν ὑψηλός καί τό βάρος ὑπερβολικό. «Καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρῆθημεν ὑπὲρ δυνάμιν» (Β' Κορ. α' 8).

- Καί ὅταν διδάσκη τό σχέδιο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ἐπιδιώκει νά ζήσουν αὐτή τὴν ἀγάπην σέ ὑπερβολικό βαθμό. «Τοῦ γνῶναι τὴν ὑπερβάλλονουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν πλήρωμα τοῦ Θεοῦ» (Ἐφεσ. γ' 19. Ἰδέ καί Α' Κορ. ιβ' 31).

- Καί ὅταν ὁ Κύριος τόν ἀνεβάζν μέ τόν ἔκτακτο δρόμο τῶν ἀποκαλύψεων σέ ὑπερβατικές ὀπτασίες, καί τότε μέ περίσσεια τό κάνει. Ὅλη τὴ ζωὴ του μέ ὑπερβολὴ πίστεως καί προσφορᾶς τὴν ἔχει δώσει ὁ Παῦλος στή διακονία τοῦ εὐαγγελίου. Καί ὁ Θεός μέ ὑπερβολὴ τοῦ τὰ χαρίζει ὅλα.

Παρουσίασε τὴν ἀρπαγὴ του στόν τρίτο οὐρανό, αὐτὴ τὴ μοναδικὴ ἐμπειρία, πού ἀξιώθηκε γίνου βλέμμα νά θαυμάσῃ. Δέν ἦταν ἡ μόνη.

Πολλές τέτοιες ἀποκαλύψεις τοῦ οὐρανοῦ μεγαλείου εἶχε ζήσει. Ἐπλῶς τίς κρύβει. «Καί τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος σατᾶν, ἵνα μέ κολαφίζῃ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι» (στ. 7). Ἐπίδοσις στήν ἀπλοελληνική: «Καί λόγῳ τοῦ ὑπερβολικοῦ πλήθους τῶν ἀποκαλύψεων, γιὰ νά μὴν ὑπερηφανεύωμαι, μοῦ δόθηκε ἀγκάθι στήν ὑπαρξί μου, ἄγγελος τοῦ Σατανᾶ, γιὰ νά μέ κτυπᾶ, γιὰ νά μὴν ὑπερηφανεύωμαι».

Κινδυνεύουν καί οἱ ἅγιοι! (στ. 7)

Δέν ἀναφέρονται ἄλλες ἀποκαλύψεις, ἐκτός ἀπό τό ἀνέβασμά του «ἕως τρίτου οὐρανοῦ». Ἀναφέρονται βέβαια περιπτώσεις «ἀνοικτικῆς ἀκροάσεως» ἀπό τόν πομπό τοῦ οὐρανοῦ. Τοῦ μίλησε ὁ Θεός στήν Τρωάδα σέ εἰδικό ὄραμα, γιὰ τό πέρασμά του στόν ἐλληνικό κῶρο (Πράξ. ιστ' 6-10). Τοῦ μίλησε στό ταξίδι του πρὸς τὴ Ρώμην, ὅπου πήγαινε γιὰ νά μαρτυρήσῃ (Πράξ. κζ' 24). Καί σ' ἄλλες περιπτώσεις.

Γεγονός εἶναι, ὅτι ὁ Παῦλος εἶχε ἀπ' εὐθείας σύνδεσι μέ τόν οὐρανό. Ἄλλωστε καί τό σχολεῖο, πού φοίτησε γιὰ νά μάθῃ τὰ χριστιανικά γράμματα, ἦταν τό ταχύρρυθμο φροντιστήριο τῆς θείας ἀποκαλύψεως (Γαλ. α' 12. 16).

- Τιμημένος ἀπό τό Θεό «καθ' ὑπερβολὴν» ὁ Παῦλος. Αὐτό δέν σήμαινε, ὅτι ἦταν καί λησμονημένος ἀπό τό Διάβολο. Ὡς ἄνθρωπος βαλλόταν καί αὐτός, καί μάλιστα ἀπ' τοὺς δύο πιο ἐπικίνδυνους δαίμονες: Ἀπ' τό δαίμονα τῆς ἐπαρσεως καί ἀπ' τό δαίμονα τῆς ἀπελπισίας.

Γι' αὐτό καί θεωρεῖ, ὅτι ὁ Θεός, πού τόν ἀγαποῦσε, ἀλλά κι ἐκεῖνος ὀλόψυχα διακονοῦσε, δέν τόν ἄφηνε νά νικηθῇ ἀπό τὴν ὑπερηφάνεια.

Ναί, καί ὁ ἅγιος κινδυνεύει. Γι' αὐτό καί οἱ δοκιμασίες εἶναι πολλές. Νά «κολαφίζουν» νά μᾶς ραπίζουν συνεχῶς, γιὰ νά ζυγνᾶμε. Εὐκόλα

μπορούμε να ναρκωθούμε από τον έγωισμό της ευσέβειας και να επαναπαυθούμε.

● Διαρκής, πολυετής, ήταν η δοκιμασία του Παύλου, ο προσωπικός του «σκόλοψ».

Πρόσωπο ο σκόλοψ; (στ. 7)

Πολλά έχουν λεχθή για τό τί ήταν αυτός ο σκόλοψ, αυτός, που έπληπτε συνεχώς τον Παύλο και τον πλήγωνε.

● Άλλοι μίλησαν για σωματική άρρώστια. Είπαν για κεφαλαλγίες, για στομαχικό πρόβλημα, για πάθησι των οφθαλμών του.

● Άλλοι έκαναν λόγο για πειρασμό σαρκικό.

● Και άλλοι ανέφεραν πρόσωπα, που πλήγωναν πολύ το μεγάλο Άπόστολο.

Αποκλείει ο Χρυσόστομος να είναι σωματική άρρώστια «ο σκόλοψ» του Παύλου. Στην προσωποποίηση ταιριάζει περισσότερο άνθρωπο πρόσωπο, παρά άρρώστια.

● Ός «*ἄγγελος Σατανῶν*» λογίζεται έδω όχι κάποιος συγκεκριμένος διάβολος, αλλά κάποιο παιδευτικό όργανο της αγάπης του Θεού. Κάποια δοκιμασία. Κάποιος, ή κάποιοι, που έκαναν έργο Σατανᾶ. Πείραζαν συνεχώς τον Παύλο.

Άλλωστε Σατανᾶς σημαίνει ο αντίκειμενος. Υπάρχει ο Σατανᾶς σάν πρόσωπο, σάν σκοτεινός άγγελος, σάν πονηρό άγγελικό τάγμα. Αυτός ο Σατανᾶς πείραξε τον Κύριο στην έρημο. Γιατί να μή πείραζε και τον Παύλο;

Άλλή υπάρχει και ο άνθρωπος, που είναι «*ἄγγελος Σατανῶν*», όχι διότι είναι άόρατο πνεύμα ή διότι έχει ταυτισή με τό Σατανᾶ, ή είναι δαιμονισμένος, αλλά διότι αντιγράφει τίς μεθόδους του Σατανᾶ και γίνεται όργανό του, στο διατροφικό του έργο, στην αντιπολιτευτική του στάσι στή διακονία του εὐαγγελίου. Λέει ο ιερός Χρυσόστομος: «*Σατανῶν ο αντίκειμενος λέγεται... Αντικείμενος, πολεμῶν ή ἐνοχλῶν. Ὁ τοίνυν λέγει, τοῦτό ἐστιν*» (Ε.Π.Ε. 20,38). Μετάφρασις: Σατανᾶς λέγεται ο αντίπαλος. Αντίπαλος, που πολεμάει και ένοχλεί. Αυτό, λοιπόν, έννοεί.

● Προσωποποιημένος, λοιπόν, ήταν ο «σκόλοψ» του Παύλου. Άνθρωποι, που συστηματικά τον πολεμοῦσαν, που κατασκόπευαν την έν Χριστῶ έλευθερία του, που τον διέβαλλαν, που ή σκία του δόλου τους ακολουθοῦσε ή φωτεινή πορεία του Παύλου παντοῦ.

Ός τέτοια πρόσωπα αναφέρονται:

● Ο Ἄλέξανδρος ο χαλκεύς (χαλκοτε-

χνίτης), για τον όποιο ακόμα και τίς παραμονές του μαρτυρικού του θανάτου λέει ο Παῦλος: «Πολλά μοι κακά ένεδείξατο, έν και σύ (Τιμόθεε) φυλάσσω» (Β΄ Τιμ. δ΄ 14). Μεταμορφωμένος Σατανᾶς κατ' έξακολούθησιν. Και μετά την αναχώρησι του Παύλου για ή βασιλεία του Θεού, θά συνέχιζε νᾶναι «σκόλοψ» ο πονηρός αυτός άνθρωπος. Γι' αυτό παραγγέλλει στον Τιμόθεο ο Παῦλος, να προφυλάσσεται.

● Ο Ὑμέναιος και ο Φιλητός, πρώην μέλη της Έκκλησίας, που όμως ναύαγησαν ως προς την πίστι κι έγιναν αντίχριστοι, διαβολείς. Τό λόγο τους ο Παῦλος τον αποκαλεί «γάγγραινα» (Β΄ Τιμ. β΄ 18).

Είχε άγανακτήσει έναντίον τους ή ψυχή του Παύλου. Τους θεωροῦσε χειρότερους από διεφθαρμένους σαρκικά. Γι' αυτό και τούς έδωσε κάποτε την ίδια πνευματική τιμωρία, που έδωσε και στον αίμομίκη της Κορίνθου (Α΄ Τιμ. α΄ 20).

● Δέν πρέπει νᾶσαν μόνο αυτοί οί τρεις. Είχαν φτιάξει σπειρα όλόκληρη, που ζούσε μόνο και μόνο για να πληγώνη παντοιοτρόπως τον Παῦλο. Αυτόι πρέπει νᾶσαν χειρότεροι άπ' τούς ψευδαποστόλους.

● Καμμία δοκιμασία και κανένας πειρασμός δέν είναι από τό Θεό. «Οὐδεις πειραζόμενος λεγέτω, ότι από Θεού πειράζομαι» (Ίακ. α΄ 13). Ο πειρασμός είναι επίσκεψις στον άνθρωπο, που παραχωρεί ο Θεός. Ίδίως ο έπόδυνος πειρασμός, ο πόνος.

Μυστήριο και ή παραχώρησις αυτή του Θεού, και μάλιστα στους άγίους Του. Άλλά πió μεγάλο είναι τό μυστήριο, πώς πόνεσε άπειρώς «καθ' υπερβολήν» ο Αναμάρτητος Ίησοῦς.

Παραχωρεί ο Θεός τίς δοκιμασίες, αλλά πίσω άπ' αυτές δέν κρύβεται μόνο ή επέμβασις του Θεού, αλλά κρύβεται και τό σχέδιο του Θεού για τον έξαγνισμό του ανθρώπου. «*Εδόθη μοι σκόλοψ τη σαρκί, ἄγγελος σατανῶν, ἵνα με κολάφιζή ἵνα μή υπεραίρωμαι*» (στ. 7).

Λέει ο ιερός Χρυσόστομος: «*Εἶπε “ἐδόθη μοι...”, οὐκ ὡς τοῦ Θεοῦ τούς τοιοῦτους ὀπλίζοντες, μή γένοιτο, οὐ κολάζοντες οὐδέ τιμωρομένου, ἀλλά συγκωροῦντες και ἀφιέντος τέως*» (Ε.Π.Ε. 20,38). Μετάφρασις: Εἶπε ο Παῦλος, ότι του δόθηκε ο σκόλοψ, όχι ότι ο Θεός έξοπλίζει τούς έχθρούς του, μή γένοιτο, ούτε ότι ο Θεός τιμωρεί, αλλά' ότι επιτρέπει και άφήνει μέχρις ενός σημείου.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Ἐλπίδα ἀκλόνητη

Κατέχουμε τήν ἐλπίδα ἀκλόνητη. Λέει ὁ Παῦλος: «Κατέχωμεν τήν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινή· πιστός γάρ ὁ ἐπαγγειλάμενος» (Ἐβρ. ι' 23). Ὁ Χριστός εἶναι ἡ ἐλπίδα! Βράχος ἀσειστός! Εἶναι δυνατόν νά παύσῃ ὁ Χριστός νά ναι ὁ ἀσάλευτος βράχος τῆς θεϊκῆς παντοδυναμίας; Ἄλλο τόσο εἶναι δυνατόν νά κλονιστῇ ἡ ἐλπίδα μας. Ἦδη ἡ ἐλπίδα μας, ὁ Χριστός, βρίσκεται στόν οὐρανό. Γιά μᾶς φαίνεται ὁ οὐρανός ἐλπίδα. Γιά τό Θεάνθρωπο εἶναι γεγονός χειροπιαστό. Καί ἀφοῦ ἐμεῖς βρισκόμαστε στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἔχουμε βέβαιη τήν ἐλπίδα.

• Ἡ ἐλπίδα ἔχει σχέσι μέ κάτι τό ἀναμενόμενο. Γιά μᾶς εἶναι ἡ ἐπαγγελία τοῦ Θεοῦ. Ὅ,τι ὑποσχέθηκε στό παρελθόν, τό χάρισε. Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ παρελθόντος ἀποτελεῖ τήν ἐγγύησι γιά τήν ἐκπλήρωσι καί τῶν ἐπαγγελιῶν τῶν μελλόντων ἀγαθῶν. «Πιστός γάρ ὁ ἐπαγγειλάμενος» (Ἐβρ. ι' 23).

• Οἱ ἄνθρωποι κοροϊδεύουν συνήθως, εἴτε λόγῳ ὑποκριτικοῦ χαρακτήρα, εἴτε λόγῳ ἀδυναμίας. Ὁ Χριστός εἶναι ἀληθινός καί παντοδύναμος. Εἶναι ἀδύνατον νά μᾶς κοροϊδέψῃ! Εἶναι «πιστός», ὁ μόνος σέ ἀπόλυτη ἔννοια «πιστός». Πέρα γιά πέρα ἀξιόπιστος. Οἱ ἄνθρωποι μπορεῖ νά λένε καί νά ξελένε («εἶπα-ξείπα!»). Ὁ Χριστός εἶναι τό Ναί καί τό Ἄμην.

• Καμμιά ἀμφιβολία γιά τήν ἀξιοπιστία τοῦ Θεοῦ, γιά τή βεβαιότητα τῆς ἐλπίδας. Οὔτε νά πολυπραγμονοῦμε οὔτε νά περιεργαζώμαστε.

Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Μηδέν τοίνυν περιεργάζου, μηδέ λογισμούς ἀπαίτει. Πίστεως δέεται τά ἡμέτερα» (Ε.

Π.Ε. 25,68). Μετάφρασις: Μήν ἐξετάζης, λοιπόν, ἄσκοπα πράγματα καί μή ζητᾶς περιττές ἀποδείξεις. Τά δικά μας μόνο πίστι χρειάζονται.

• Ἄντι νά περιεργαζώμαστε, νά ἐργαζώμαστε, ὥστε νά φανοῦμε ἀξιοί τῆς ἀγάπης Του. Μέ τά ἔργα μας σφραγίζουμε τό εἰσιτήριο γιά τήν αἰώνια βασιλεία, πού Ἐκεῖνος ὁμως τό «ἔβγαλε» μέ τή Σταυρική Του θυσία καί μέ ὅλες τίς πράξεις τῆς θείας οικονομίας Του.

Τό δικό μας ἔργο εἶναι ἡ ἀγάπη, πού μεταφράζεται σέ καλά ἔργα καί ἐκδηλώνεται σέ «παροξυσμό», σέ ἔξαρσι.

• Ὁ Σταυρός εἶναι τό ἀποκορύφωμα τῆς ἀγάπης. Τό κορυφαῖο σημεῖο, ἡ «ἄκρα ἀγάπη»! Στήν κορυφή Του βρίσκεται τό ἀλεξικέραυνο, πού ἀπομακρύνει τούς κεραυνούς τοῦ μίσους καί τῆς φιλαυτίας.

Ὅταν ἀνθίζαν τά Κατηχητικά

Κύριος εἶπε: «Ἀπό τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς» (Ματθ. ζ' 16). Ποιός στήν Ἑλλάδα μπορεῖ νά ἀρνηθῇ τούς πολλούς καί εὐλογημένους καρπούς ἀπό τό ἔργο τῶν Κατηχητικῶν, ἰδίως τίς δεκαετίες 1950, 1960, 1970 (ἀλλά καί ἀργότερα);

Ἄπό τά Κατηχητικά ἐκεῖνα, πού τά διακονοῦσαν θερμοί κατηχητές (κληρικοί καί λαϊκοί), ξηπήδησαν σωστές χριστιανικές οἰκογένειες, ἐνάρετοι πρεσβύτεροι, σεμνοί ἐπίσκοποι, ἅγιες μοναστικές ἀδελφότητες.

Εἶναι ἀδικία ὄχι μόνο εἰς βάρος τῶν ἀνιδιοτελῶν ἐργατῶν τῆς ἐν Ἑλλάδι κατηχήσεως, ἀλλά καί εἰς βάρος τοῦ ὅλου καρποφόρου ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, τό νά κατηγοροῦμε τήν κατηχητική προσπάθεια τῶν Ἀδελφοτήτων ὡς... προτε-

σταντίζουσα και ως... αντικεκκλησιαστική και ως... αντιλειτουργική!

Ο Σεβασμ. Μητροπολίτης **Σιατιστής π. Παύλος**, επίσκοπος όντως «τύπος των πιστών», «παραγγέλλει και διδάσκει», «εύκαιρως άκαιρως» με ζωηρό τρόπο τό λόγο του Θεού. Κληρικός με ιδιαίτερη άγωνία για τή νεότητα και ξεχωριστό κάθε φορά τρόπο προσφοράς του λόγου της Άλήθειας. Σέ εισήγησί του, με θέμα «**Προβληματισμοί για τήν Κατήχησι**» έπισημαίνει τήν αναγκαιότητα της **κατηχήσεως** και τήν ένσωμάτωσί της στο έργο κάθε **ένορίας**. Σημειώνει:

«*Η Κατήχηση παραμένει βασικό στοιχείο τής ζωής στην Έκκλησία και είναι ή μήυση στη ζωή της. Η Κατήχηση δέν άφορα μόνο τήν παιδική ήλικία, αλλά όλες τίσ ήλικίες. Κάνουμε πολλές φορές δραματικές διαπιστώσεις για τό ότι ο λαός μας είναι άκατήχητος, αλλά δέν κάνουμε τίποτα για τήν Κατήχησή του.*»

• Η διαπίστωση, ότι σήμερα τά Κατηχητικά δέν είναι σέ άνθισι ζηλευτή, έπ' ουδένι λόγω σημαίνει, ότι φταίει ο τρόπος κατηχήσεως από τίσ Άδελφότητες.

Διερωτάται ο Μητρ. Σιατιστής: «*Πόσο όρθόδοξη ήταν αυτή ή Κατήχηση;*»! Διαπιστώνει ως αίτια πολλών σημερινών προβλημάτων «*μία τέτοια Κατήχηση, με συνέπεια τήν προτεσταντική ιδιώτευση και αυτόνομήυση κληρικών και λαϊκών μέσα στην Όρθόδοξη Έκκλησία σήμερα*». Μιλάει μέν με σεβασμό για τούς ανθρώπους των Άδελφοτήτων, αλλά κάνει και λόγο για «*χρόνια στρεβλώσεως του κατηχητικού έργου*»!!!

• Συμφωνούμε με τόν Σεβασμιώτατο, ότι «*ή διδαχή δέν χωρίζεται από τή λατρεία*». Άλλά συμφωνούμε και με τόν Άρχιεπίσκοπο Άλβανίας κ. Άναστάσιο, ό όποιος στη μεγαλειώδη συνάντησι τής 16ης Ίαν. 2016 στό Μέγαρο Μουσικής Άθηνών, με θέμα «**Τά τραγούδια μας**», ώμολόγησε τή μεγάλη προσφορά τής κατηχητικής προσπάθειας των Άδελφοτήτων, καρπός τής όποίας είναι και ό ίδιος.

Είπε μεταξύ άλλων ό σεβαστός π. Άναστάσιος (Γιαννουλάτος):

«*Τά χριστιανικά τραγούδια χαροποιούσαν τίσ συναντήσεις μας στους ναούς, στις αίθουσες, στό ύπαιθρο. Μās συναδέλφωναν στις έκδρομές, στις κατασκηνώσεις, στό βουνό, στη θάλασσα. Άντηχούσαν στις καρότσες των φορτηγών, που χρησιμοποιούσαμε για τίσ έξορμήσεις σέ κάμπους, σέ βουνοπλαγιές, στα άκριτικά χωριά τής πατρίδας μας ή σέ χώρους δουλειās. Γέμιζαν με παρηγοριά, ένθουσιασμό και έλπίδα στην καταχνιά εκείνου του καιρού. Άλλά και με δοξολογία και εύφροσύνη τίσ χαρούμενες και δημιουργικές ήμέρες.*»

Τό χριστιανικό τραγούδι καλλιέργησε τό Όρθόδοξο βίωμα και ήθος, παράλληλα με τήν συνειδητή λειτουργική ζωή και τή στοχαστική μελέτη τής Άγίας Γραφής. Στίχοι όπως «*όλα για τή δόξα του Χριστού*», «*Τί μπορεί να με χωρίσει άπ' τήν άγάπη σου, Χριστέ...*», πότισαν και προώθησαν ιδέες, ιδανικά, κρίσιμες άποφάσεις ολοκληρωτικής άφιέρωσης στην Έκκλησία».

Βολεύονται ή βουλεύονται;

δικία! Πνίγει τούς άδικουμένους, ιδίως όσους βλέπουν τήν άνισότητα και πλήττονται άμεσα και

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
01-1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ιδιοκτήτης: Σύλλογος «Ιωάννης ο Βαπτιστής»

Υπεύθυνος έκδόσεως: Άγγελ. Μπότζιου
Χριστοκοπίδου 12 -105 54 - Άθήνα

www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212713 & 2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:

Β. Μπουζάλας, 25 Μαρτίου 124, Περιστέρι

Έτησια συνδρομή:

Έσωτερικού 10 €. Κύπρου 20 €.

Έξωτερ.: Εύρώπης 20 €. Άμερικής: δολ. 25.

Καναδά και Άυστραλίας: δολάρια 30.

Έπιταγές και έπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Άθήνα.

ἀπό αὐτήν. Καί θά γίνουμε συγκεκριμένοι στήν **ἀνισότητά**, πού πολλοί τήν ἐντοπίζουν, τήν καυτηριάζουν, ἀλλά κανείς δέν τήν καταργεῖ. Καί δέν καταργεῖται ἡ ἀνισότητά αὐτή, διότι ἐκεῖνοι πού ὀφείλουν νά τήν καταργήσουν, εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ ἀδικούντες! Σημειώνει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Καθ' ἐκάστην ἡμέραν αὐξάνεται τό κακόν καί οἰμωγαί πανταχοῦ καί θρηῆνοι καί δάκρυα τῶν ἀδικουμένων. Καί οἱ ταχθέντες διορθοῦν δικασταί, αὐτοί τόν χειμῶνα ἐπιτείνουνσι καί τήν νόσον ἐπιτρίβουσιν*» (Ε.Π.Ε. 31,498).

Αὐξάνεται συνεχῶς τό κακό! Παντοῦ θρηῆνοι καί κλάματα. Οἱ ἀδικούμενοι σπαράζουν. Καί ἐκεῖνοι πού τάχθηκαν νά τακτοποιοῦν τίς ἀδικίες, αὐτοί κάνουν χειρότερο κακό καί αὐξάνουν τή διαφθορά.

• Τά λόγια αὐτά στίς μέρες μας καί στόν τόπο μας ἀφοροῦν κυρίως στούς **βουλευτές**. Αὐτοί καί ἀμέσως καί ἐμμέσως ἀδικοῦν καί ὀπωσδήποτε τήν ἀδικία καί τόν πόνο ἐπιτείνουν. Γιατί; Ἄσρωτήσουμε συγκεκριμένα:

• Γιατί νά εἶναι τόσοι πολλοί οἱ βουλευτές τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου (300); Σέ χώρες μέ παραπλήσιο μέ μᾶς πληθυσμό, οἱ βουλευτές δέν ξεπεροῦν τοὺς 150. Ἐμεῖς γιατί νά τρέφουμε τόσοσους πολλούς βουλευτές, πού (οἱ περισσότεροι) βολεύονται, δέν βολεύονται;

• Γιατί νά ἀμείβονται μέ **ὑπέρογκο** γιά τίς σημερινές συνθήκες μισθό; Εἰσπράττονται **7.000 εὐρώ μηνιαίως**! Καί ἂν ἀκόμα, ὅπως ἰσχυρίζονται, δικαιοῦνται, λόγω αὐτοματισμοῦ μισθολογίου μέ τοὺς πρόεδρους Ἀνωτάτων Δικαστηρίων, καί πάλι ἡ ἀγάπη στό λαό πού τοὺς ἐξέλεξε πρέπει νά τοὺς ὀδηγήσῃ σέ **θυσία δικαιωμάτων**! Θυσία βέβαια νοεῖται, ὅταν ὄχι ἓνα «νόμιμον», ἀλλ' ὅταν ἓνα ἠθικό δικαίωμα προσφέρεται στήν ἀγάπη καί στίς ἀνάγκες τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

• Γιατί νά ὁμοιοῦν ὅλοι οἱ βουλευτές ὅλων τῶν κομματικῶν παρατάξεων μόνο σ' ἓνα θέμα, στή λεγόμενη βουλευτική ἀποζημίωσι; Φαντάζεσθε, ποιά ἀνα-

κούφισι θά αἰσθάνονταν οἱ ἀδικούμενοι, οἱ φτωχοί, ἂν ἀκούγαν ὁμόφωνη ἀπόφασι τῆς Βουλῆς, ὅτι ὅλοι οἱ βουλευτές τῆς προσφέρουν τὰ 2/3 τοῦ μισθοῦ τους γιά τοὺς ἀνέργους καί τοὺς μικροσυνταξιούχους;

• Γιατί κάθε τόσο ἐπανέρχεται τό θέμα πρώην (καί νῦν) βουλευτῶν, πού ζητοῦν **«καθυστερημένα»**; Μερικοί μάλιστα ἀπαιτοῦν τό ποσό τῶν 100.000 εὐρώ (ἕκαστος)!

• Γιατί ἔπρεπε τό κυβερνῶν κόμμα νά διορίσῃ σέ ὅλα τὰ ὑπουργεῖα καί δημοσίους ὀργανισμούς δικούς του ἀνθρώπους (μέ καθαρῶς κομματικά κριτήρια), ἐνῶ πολλοί ἀπό αὐτούς πού ἀπομακρύνθηκαν ἦσαν καταξιωμένοι καί κατάλληλοι γιά τή θέσι πού κατεῖχαν; Πόσοι στ' ἀλήθεια, **«ἡμέτεροι»** διωρίσθηκαν τόν τελευταῖο καιρό, σέ μιὰ ἐποχή τρομερῆς, ἐφιαλτικῆς οικονομικῆς κρίσεως;

Δυστυχῶς τείνουμε νά γίνουμε κράτος **κλεπτῶν** καί **ἀδίκων**. «*Δύσκολον εὐρεῖν ἄνθρωπον ἀδικίας καθαρόν*» (Χρυσόστομος. Ε.Π.Ε. 14,112).

Ἡ χαρά τοῦ κ. Καμίνη!

Ἡ ἑλληνική κοινωνία εἶναι ἀνάστατη. Οἰκονομικά ὑποφέρει τό μεγαλύτερο μέρος τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ **ἀνεργία** πλήττει ἰδίως τίς νεώτερες γενιές. Ὑπάρχουν σπίτια πενταμελῆ, πού καί τὰ πέντε μέλη τους εἶναι ἄνεργα. Ἐν τούτοις εἶναι ὅλοι ὑποχρεωμένοι νά τακτοποιοῦν τοὺς λογαριασμούς τους μέ τή Δ.Ε.Η., μέ τήν Ἐφορία, μέ τὰ ποικίλα τέλη, μέ τίς ἀσφαλιστικές εισφορές...

• Σέ μιὰ τέτοια ἐποχή ἄρχοντες τοῦ τόπου ἐπιχαιροῦν γιά **αἰσχροῦς** καί ἀνήθικες ἐπιτυχίες τους. Πολλοί ὑποστηρίζουν, ὅτι ἡ κυβερνώσα Ἀριστερά δέν ἐνδιαφέρεται γιά τήν ἐπίλυσι τῶν οικονομικῶν προβλημάτων. Γιά ἓνα κυρίως ἐνδιαφέρεται: Νά ἀλλάξουν τό ἠθικό, ἔθνικό, ἱστορικό καί παραδοσιακό πρόσωπο αὐτοῦ τόπου, πού λέγεται Ἑλλάδα.

• Θά περίμενε κανείς, οἱ τοπικοί τουλάχιστον ἄρχοντες (τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως) νά ἀσχολοῦνται μέ τὰ σοβα-

ρά προβλήματα του λαού, και όχι με **βρωμερά συμβόλαια**. Θα αναφερθούμε στον δήμαρχο της Πρωτευούσης, τον κ. Καμίνη. Ούτε λίγο ούτε πολύ πανηγύρισε τό γεγονός, ότι στις 25 Ιανουαρίου 2016 στο γραφείο του Δημαρχείου Αθηνών υπέγραψε τη ληξιαρχική πράξη για το «**Σύμφωνο Συμβίωσης**» δύο ομοφυλοφίλων! Ένας γιατρός 66χρονος και ένας δικηγόρος 60χρονος συνυπέγραψαν να αποτελούν το πρώτο «έπίσημο» **ομόφυλο ζευγάρι** της Αθήνας!

• Και ο δήμαρχος κ. Καμίνης δήλωσε: «*Υπέγραψα πριν από λίγο το πρώτο Σύμφωνο Συμβίωσης ομοφύλου ζευγαριού. Σημαντική μέρα για τα δικαιώματά στη χώρα μας*».

• Όχι, κ. Καμίνη, ποτέ η **εξάρτησις** από ανώμαλο και βρωμερό πάθος δεν αποτελεί **δικαίωμα**. Η εξάρτησις δεν είναι ελεύθερη επιλογή. Είναι σκλαβιά. Είναι αλυσοδεμένος συρμός και παρασυρμός προς τον όλεθρο.

• Όχι, κ. Καμίνη, δικαιώματα είναι όσα ο Δημιουργός Θεός έθεσε στον άνθρωπο για τις πνευματικές και σωματικές του ανάγκες. Η **άρρώστια** π.χ. δεν είναι δικαίωμα. Είναι πληγή στο ανθρώπινο σώμα, πού βεβαίως έχει δικαίωμα περιποιήσεως και υγείας. Η **υγεία** είναι δικαίωμα, ή φθορά της υγείας είναι άμεση ή έμμεση αυτοκτονία.

• Όχι, κ. Καμίνη, δικαίωμα δεν είναι ή **παρά φύσιν σεξουαλικότητα**. Αυτή είναι σαρκικό πάθος, τό πύο άσελγές και αισχρο. Και αντιμετωπίζεται όχι με επιβράβευσι, αλλά με θεραπεία και άγωνα.

• Έμεις, κ. Καμίνη, πιστεύουμε, ότι τό **καμίνι των Σοδόμων** δεν άναψε τυχαία. Ο Θεός είναι βεβαίως άγάπη και σπλαχνικότητα, άλλ' όταν βλέπη μετάνοια και άγωνα. Όταν βλέπη πρόκλησι και θεοποίηση της άνωμαλίας, τότε είναι «πύρ καταναλίσκον» (Έβρ. ιβ' 29).

Πάνω από όλα χριστιανή!

θοποιός ήταν ή **Άννα Συνοδινού**, πού αναχώρησε για τούς ούρανοús τόν περασμένο Ιανουάριο. Έπαιξε

θαυμάσια όλους τούς ρόλους σέ όλα τά έργα, πού πρωταγωνίστησε. Μά εκείνο τό έργο, όπο με ποιότητα έκπληκτική διακόνησε, ήταν τό **έργο της πίστewς** (Β' Θεσ. α' 3). Στο έργο αυτό δέν έπαιξε θέατρο. Ήταν «θέατρον και άγγέλους και ανθρώπους» (Α' Κορ. δ' 9). **Θέαμα** έξαισιο σέ όλους.

• Άνθρωπος ύψηλής νοημοσύνης, μά πύο πολύ ύψηλής **καλωσύνης**.

• Άνθρωπος εύγενής, μά πύο πολύ **εύσεβής**.

• Άνθρωπος της τέχνης, μέ μοναδικές έπιδόσεις, μά πύο πολύ της πνευματικής καλλιεργείας και της **ένάρετης καλλιτεχνίας**.

• Άνθρωπος μέ άληθινή άρχοντιά, μά πύο πολύ μέ άληθινή χριστιανική πορεία και **όρθόδοξη εύλάβεια**.

• Άνθρωπος μέ καλλιέπεια, μά πύο πολύ μέ **όμολογία** πίστewς στον Χριστό.

• Άνθρωπος μέ άγνή προσφορά στη δημόσια ζωή, μά πύο πολύ μέ θάρρος και παρρησία. Όταν κάποτε ως **βουλευτής** είδε να μετατρέπεται ή Βουλή σέ κακόγουστο θέατρο, διαμαρτυρήθηκε έντονα και παραιτήθηκε από τόν βουλευτικό της ρόλο. Πώς άραγε θα άντιδρούσε, άν έβλεπε σέ δημόσιο θέατρο να προσπαθούν να άνεβάσουν έργο γνωστού τρομοκράτη;...

Δύο έπίσκοποι θέλησαν να χαράξουν σημαντικά κείμενα για τή μακαριστή πλέον δασκάλα του θεάτρου και του χριστιανικού ήθους.

• Ο Μητροπ. **Δημητριάδος κ. Ίγνάτιος** σέ άρθρο του για τήν Άννα Συνοδινού, άρχίζει ως έξης:

«*Η μνήμη μου άνακαλεί τή συνομιλία μέ τή μεγάλη ήθοποιό και πνευματική κυρία Άννα Συνοδινού στην έκπομπή “Άρχονταρίκι” πριν δέκα χρόνια. Και μάλιστα άνακαλεί όχι μόνο τόν θαυμασμό για τήν ποιότητα του ρέοντος λόγου και τήν ύψηλή αισθητική της έκφρασης, έκφρασης πηγαιάς και άβίαστης, αλλά και τήν συγκίνηση πού ένιωσα ένώπιον μιās προσωπικότητας κοσμοπολίτικης και συγχρόνως βαθύτατα παραδοσιακής, ένσυνείδητα χρι-*

στιανική και πρόθυμη να αποκαλύψει τα μύχια της ψυχής της με παιδική απλότητα, απόλυτη ειλικρίνεια και θαυμαστή διαφάνεια».

• **Ο Μητρ. Ναυπάκτου κ. Γερόθεος**, πού ήταν και ο πνευματικός της, σέ άρθρο του τόνισε:

-Γιά τήν **εὐλάβειά** της: «Ζούσε μέ ἀριστοκρατικό τρόπο, ἤξερε νά ἀνάβη τό καντήλι καί τό θυμιατήρι, νά κάνη πρόσφορο, νά προσεύχεται γιά τόν ἀνθρώπινο πόνο, νά μιλά ὦρες στό τηλέφωνο τρυφερά μέ τούς πονεμένους ἀνθρώπους, σκορπίζοντας αἰσιοδοξία καί χαρά, καί νά φλέγεται ἀπό τήν Παράδοση τοῦ τόπου μας, κυρίως ὁμως ἀπό τήν ζωή τῶν ἀγίων».

-Γιά τήν **ὁμολογία** της: «Σέ μιά συνέντευξή της, ἀναφερόμενη στήν περιπέτεια τῆς ὑγείας της, εἶπε: “Ὁ καρκίνος εἶναι μιά θανατηφόρα ἀσθένεια, πού ἴσως τήν προλάβεις μέ ἔγκαιρη διάγνωση, τόν κατάλληλο ἐπιστήμονα καί πάν-

τα μέ τήν βοήθεια τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ”. Στή συνέχεια ἀνέφερε: “Διάβασα πολύ, ἤσυχασα μιλώντας μέ ἐλάχιστους φίλους. Δέν σκέφθηκα τόν θάνατο καί δέν ἔπαθα πανικό... Πολύ ἀργότερα πληροφορήθηκα, ὅτι ὁμάδες γνωστών καί ἀγνωστών φίλων μου ἔκαναν ὀλονυκτίες στίς Ἐκκλησίες καί προσεύχονταν ὑπέρ ὑγείας μου. Τούς εὐγνωμονῶ. Ἡ κοινωμία μου ἔστειλε ἐνέργεια... Κι ἐγώ κάθε Σάββατο πηγαίνω ἄρτο στήν Ἐκκλησία, μέ προσευχή ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν κεκοιμημένων συναδέλφων μου. Πηγαίνω καί οἶνο ὑπέρ ὑγείας πολλῶν. Δόξα τῷ Θεῷ. Ζῶ, λοιπόν, θεία χάριτι, δίχως νά τό ἐπιλέξω. Ἡ Παράδοση καί ἡ πρόοδος μέ κρατοῦν στήν ζωή».

-Γιά τήν **πίστι** της καί τήν **ἀφοβία** τοῦ θανάτου: «Δέν φοβήθηκα οὔτε φοβᾶμαι τόν θάνατο. Ἄλλωστε μετά τόν θάνατο ζοῦμε μέ τούς ἀγίους. Γιατί ἡ ζωή, πού ζοῦμε ἐδῶ στή γῆ, νά εἶναι καλύτερη ἀπό τήν ζωή τῶν ἀγίων στόν οὐρανό;».

• Πολλές φορές ἀνοῖξε ἡ αὐλαία τῶν θεάτρων καί ἐπί τῆς σκηνῆς ἐμφανίστηκε ἡ μεγάλη πρωταγωνίστρια Ἄννα Συνοδινού καί εἰσέπραξε τά **χειροκροτήματα** τοῦ κόσμου. Τώρα, πού ἔκλεισε ἡ αὐλαία στή σκηνή τῆς παρουσίας ζωῆς, ἐλπίζουμε νά εἰσπράττη τά χειροκροτήματα τῶν ἀγγέλων!

Νέα ἔκδοσις

Κυκλοφορεῖ σέ νέα ἔκδοσι τό βιβλίο τοῦ ἀρχιμ. Δανιήλ Ἀεράκη, «Μικρά κείμενα γιά μεγάλα θέματα». Κάθε θέμα ἀναπτύσσεται σύντομα καί περιεκτικά.

Κατάλληλο γιά δῶρο σέ κατηχητικές, κηρυκτικές καί ἀγιογραφικές συνάξεις.

Τιμᾶται 4 εὐρώ.

Τηλ.: 2103212713 καί 2109765440.

“Ὅσοι μποροῦν, στέλνουν τά 10 εὐρώ ἐτησίως

Θά διευκολυνθῆ ἡ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ μας, ἂν οἱ φίλοι ἀναγνώστες στείλουν τή συνδρομή (10 εὐρώ) καί γιά τό ἔτος 2016.

• Στό λογαριασμό:

0026.0236.39.0100353548 EURO BANK.

IBAN: GR 7902602360000390100353548

• Στό λογαριασμό:

123002002008865 ALPHA BANK.

IBAN: GR 120140 1230 1230 0200 2008 865

• Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι: «**Βαπτιστής**», Χριστοκοπίδου 12, 10554, Ἀθήνα.

• Τοῦ ἔξωτερικοῦ τό ἔμβασμα στό ὄνομα «**Βαπτιστής**» (χωρίς τή λέξι Περιοδικό).

Τηλ.: 2103212713 - 2103212107.